

RAPORT KOŃCOWY

z badania zdarzenia statku powietrznego o maksymalnym ciężarze startowym nie przekraczającym 2250 kg*

Niniejszy raport jest dokumentem prezentującym stanowisko dotyczące okoliczności zdarzenia lotniczego, jego przyczyn i zaleceń profilaktycznych. Raport jest wynikiem badania przeprowadzonego jedynie w celach profilaktycznych w oparciu o obowiązujące przepisy prawa międzynarodowego i krajowego. Badanie zostało przeprowadzone bez konieczności stosowania prawnej procedury dowodowej. Sformułowania zawarte w niniejszym raporcie, w związku z Art. 134 ustawy Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r., Nr 100, poz.696 z zm.) nie mogą być traktowane jako wskazanie winnych lub odpowiedzialnych za zaistniałe zdarzenie. Komisja nie orzeka co do winy i odpowiedzialności. W związku z powyższym wszelkie formy wykorzystania niniejszego raportu do celów innych niż zapobieganie wypadkom i poważnym incydentom lotniczym, może prowadzić do błędnych wniosków i interpretacji. Raport niniejszy został sporządzony w języku polskim. Inne wersje językowe mogą być przygotowywane jedynie w celach informacyjnych.

- 1. Rodzaj zdarzenia:** WYPADEK
- 2. Badanie przeprowadził:** PKBWL
- 3. Data i czas lokalny zaistnienia zdarzenia:** 27 września 2009 r. ok. godz. 14.30 LMT.
- 4. Miejsce startu i zamierzonego lądowania:** Józefów powiat Otwocki.
- 5. Miejsce zdarzenia:** 497 km rzeki Wisły k/Józefowa powiat Otwocki.
- 6. Rodzaj, typ, znaki rozpoznawcze, właściciel statku powietrznego, użytkownik, opis uszkodzeń:** Paralotnia z napędem – skrzydło Vibe ML, właściciel prywatny. Dopuszczenie do lotów ważne do dnia 18 września 2010 r. W wyniku wypadku uszkodzeniu uległo śmigło oraz osłona śmigła napędu paralotni.
- 7. Typ operacji:** lot rekreacyjny.
- 8. Faza lotu:** zakręt na małej wysokości.
- 9. Warunki lotu:** VFR
- 10. Czynniki pogody:** W ocenie pilota dominował północny kierunek wiatru i występowały podmuchy. Podmuchy te były na tyle silne, że w czasie lotu paralotnia chwilami nie przemieszczała się pod wiatr.
- 11. Organizator lotów:** prywatny
- 12. Dane dotyczące dowódcy statku powietrznego:** mężczyzna lat 42, w dniu 25 lutego 2009 r. ukończył szkolenie teoretyczne i praktyczne w zakresie pilotowania paralotni z napędem. W dniu 19 września 2009 r. zaliczył teoretyczny i praktyczny egzamin państwowy niezbędny do wydania świadectwa kwalifikacji pilota paralotniowego wraz z uprawnieniami PPG i PDI. W dniu 25 września 2009 r. w Urzędzie Lotnictwa Cywilnego złożył wniosek i niezbędne dokumenty do wystawienia świadectwa kwalifikacji. Wypadek zaistniał jeszcze przed wystawieniem świadectwa kwalifikacji.
- 13. Obrażenia załogi i pasażerów:** w wyniku wypadku pilotujący paralotnię doznał urazu kręgosłupa.

* Forma i zakres niniejszego raportu nie spełniają wszystkich wytycznych zawartych w Dodatku „Wzór raportu końcowego” Załącznika 13 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym

14. Opis przebiegu i analiza zdarzenia: w dniu zdarzenia, około godziny 13 pilot wystartował z łąki w miejscowości Józefów. Po starcie wykonywał lot w rejonie Józefowa, a następnie poleciał w kierunku rzeki Wisły. Latał nad rzeką, w pobliżu jej wschodniego brzegu, na wysokości od 30 do 1 metra nad lustrem wody. Po pewnym czasie, gdy leciał na wysokości ocenionej przez ucznia na około 15 metrów wykonał zakręt w lewo, w kierunku brzegu, z przechyleniem dochodzącym do 45 stopni. W trakcie tego manewru paralotnia gwałtownie zaczęła tracić wysokość. Wówczas pilot na chwilę zwiększył obroty silnika, ale nie spowodowało to zmniejszenia prędkości opadania. Zdając sobie sprawę, że nie uniknie twardego lądowania, uczeń zdążył jeszcze zmniejszyć obroty silnika. Będąc na pozycji „z wiatrem” wpadł do rzeki w odległości około 15 – 20 m od brzegu, z przechyleniem w lewo, z dużą prędkością opadania i postępową. Woda w tym, miejscu miała około 20 cm głębokości. Skrzydło wpadło do wody krawędzią natarcia. Silny wiatr nie pozwolił na oswobodzenie się ucznia-pilota z uprzęży bez pomocy osób. postronnych. Osoby, które przypadkowo znajdowały się na brzegu rzeki udzieliły pilotowi pomocy w wypięciu uprzęży i wydostaniu się na brzeg. Po około 15 – 20 minutach od zdarzenia na miejsce przybyła Policja i Pogotowie Ratunkowe. Ze względu na podejrzenie poważnych obrażeń ciała, pilot został przetransportowany do szpitala śmigłowcem Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.

Z zebranych w trakcie badania informacji wynika, że pilot, posiadając niewielkie doświadczenie, podjął się wykonania lotu w trudnych warunkach atmosferycznych, tzn. przy silnym wietrze, którego prędkość dochodziła do 10 m/s. Wysokość wykonywanych manewrów, zdaniem Komisji była zdecydowanie niewystarczająca, dla bezpiecznego wykonywania lotu. W trakcie wykonywania zakrętu, najprawdopodobniej w wyniku silnych turbulencji spowodowanych przeszkodą terenową znajdującą się na po nawietrznej stronie od miejsca wykonywanego zakrętu. Pilot utracił kontrolę nad paralotnią, co spowodowało uderzenie w płytką wodę i dno rzeki. Płytką wodą nie zamortyzowała wystarczająco uderzenia, co miało związek z odniesieniem przez pilota obrażeń ciała.

- 15. Przyczyna zdarzenia:** Utrata kontroli nad paralotnią w trakcie wykonywania zakrętu na małej wysokości najprawdopodobniej spowodowana turbulencją powietrza.
- 16. Okoliczności sprzyjające zaistnieniu zdarzenia:** wykonanie lotu w trudnych warunkach atmosferycznych przez mało doświadczonego pilota.
- 17. Zalecenia profilaktyczne:** nie sformułowano.
- 18. Propozycje zmian systemowych i/lub inne uwagi i komentarze:** nie sformułowano.

Skład zespołu badającego:

Przewodniczący: Tomasz Kuchciński

Członek: Agata Kaczyńska

Członek: Marcin Tobiszewski

Podpis nieczytelny

.....
(pieczęć i podpis osoby kierującej zespołem badawczym)